

ข้อบังคับสถาบันอนุญาตตุลาการ

ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการทางออนไลน์

พ.ศ. ๒๕๖๓

เนื่องจากปัจจุบันมีพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ก้าวหน้า อันสามารถลดทอนระยะเวลา และค่าใช้จ่ายในการดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกได้ ดังนั้น เพื่อให้การระงับข้อพิพาททางเลือกด้วยวิธีการทางออนไลน์ของสถาบันอนุญาตตุลาการเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และการบริการก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการสถาบันอนุญาตตุลาการจึงออกข้อบังคับนี้ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับสถาบันอนุญาตตุลาการว่าด้วยการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการทางออนไลน์ พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกข้อบังคับสถาบันอนุญาตตุลาการ ว่าด้วยการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์สำหรับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

(๑) “วิธีการระงับข้อพิพาททางออนไลน์” หมายความว่า วิธีการระงับข้อพิพาทที่คู่พิพาทดำเนินการ ผ่านระบบระงับข้อพิพาททางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยการเจรจาต่อรอง การประนอมข้อพิพาท และการอนุญาตตุลาการ หรือวิธีการอื่นตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

(๒) “สถาบัน” หมายความว่า สถาบันอนุญาตตุลาการตามพระราชบัญญัติสถาบันอนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๐

(๓) “ระบบ” หมายความว่า ระบบการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการทางออนไลน์ที่สถาบันจัดทำขึ้น

(๔) “ผู้เรียกร้อง” หมายความว่า คู่พิพาทฝ่ายที่เริ่มต้นดำเนินการระงับข้อพิพาททางเลือกด้วยวิธีการทางออนไลน์

(๕) “ผู้คัดค้าน” หมายความว่า คู่พิพาทฝ่ายที่ได้รับคำเรียกร้องให้ดำเนินการระงับข้อพิพาททางเลือกด้วยวิธีการทางออนไลน์

(๖) “ที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ที่อยู่ตามจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดโดยคู่พิพาทเพื่อใช้ในการดำเนินการตามระบบ

(๗) “นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาตตุลาการหรือผู้ที่มีอำนาจกระทำการแทนตามที่ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาตตุลาการกำหนด

(๘) “การประนอมข้อพิพาท” ให้หมายความรวมถึง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๕ ให้ผู้อำนวยการสถาบันอนุญาตตุลาการรักษากฎการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับแก่การระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการระงับข้อพิพาททางออนไลน์ที่คู่พิพาทตกลงกันให้สถาบันเป็นผู้บริหารจัดการคดีด้วยระบบ

ข้อ ๗ การยื่น การรับ การส่งข้อมูลหรือเอกสาร รวมถึงการติดต่อใด ๆ ระหว่างกันตามข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามระบบ

ข้อ ๘ การส่งเอกสารใด ๆ ไปยังที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ระบุไว้โดยคู่พิพาท หรือช่องทางอื่นตามที่กำหนดไว้ในระบบ ให้ถือว่าเป็นการส่งเอกสารโดยชอบ และถือว่าผู้รับได้รับเอกสารในวันที่ส่งแล้ว

ข้อ ๙ ภาษาที่ใช้ในการระงับข้อพิพาทให้เป็นไปตามที่คู่พิพาทตกลงกันตามที่กำหนดไว้ในระบบ ในกรณีที่คู่พิพาทไม่สามารถตกลงกันได้ ให้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาในการระงับข้อพิพาท

ข้อ ๑๐ ให้ราชอาณาจักรไทยเป็นสถานที่ที่ใช้ในการระงับข้อพิพาท เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันได้เป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดไว้ในระบบ

ข้อ ๑๑ ระยะเวลาอย่างใด ๆ ที่กำหนดไว้ในระบบซึ่งได้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้ นายทะเบียนย่อมมีอำนาจยื่นหรือขยายระยะเวลาได้ตามที่เห็นสมควร

หมวด ๒

วิธีการระงับข้อพิพาททางออนไลน์

ข้อ ๑๒ การระงับข้อพิพาททางออนไลน์ ประกอบด้วย วิธีการระงับข้อพิพาท ดังต่อไปนี้

(๑) การเจรจาต่อรอง

(๒) การประนอมข้อพิพาท

(๓) การอนุญาตตุลาการ

ในกรณีที่สถาบันเห็นสมควร อาจเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงวิธีการระงับข้อพิพาทตามที่กำหนดไว้ในระบบก็ได้

ข้อ ๑๓ ผู้เรียกร้องที่ประสงค์จะระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการระงับข้อพิพาททางออนไลน์ จะต้องยื่นคำเรียกร้องตามระบบที่สถาบันกำหนด

ผู้เรียกร้องอาจส่งข้อมูลหรือแนบเอกสารหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทพร้อมกับคำเรียกร้องได้ตามที่กำหนดไว้ในระบบ

ข้อ ๑๔ เมื่อสถาบันเห็นว่าคำเรียกร้องถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้สถาบันรับคำเรียกร้องนั้นไว้เพื่อดำเนินการต่อไป

กรณีที่คำเรียกร้องไม่ถูกต้อง หรือไม่ครบถ้วน หรือไม่เหมาะสมที่จะดำเนินการตามระบบสถาบันย่อมมีสิทธิที่จะไม่รับคดีนั้นไว้ดำเนินการ หรือรับไว้เพื่อดำเนินคดีในระบบปกติโดยความเห็นชอบของคู่พิพาท

ข้อ ๑๕ เมื่อสถาบันได้รับคำเรียกร้องแล้ว ให้แจ้งผ่านระบบให้ผู้คัดค้านทราบโดยเร็ว และต้องแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบถึงสิทธิต่าง ๆ ในการดำเนินการระงับข้อพิพาทด้วย

ข้อ ๑๖ ผู้คัดค้านที่จะเข้าร่วมในการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการระงับข้อพิพาททางออนไลน์ จะต้องยื่นคำคัดค้านและข้อมูลต่าง ๆ ตามที่ระบบกำหนด

ผู้คัดค้านอาจยื่นข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานตามที่เห็นสมควรตามที่กำหนดไว้ในระบบได้

ข้อ ๑๗ เมื่อผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านถูกต้องและครบถ้วนแล้ว ให้สถาบันดำเนินการระงับข้อพิพาทไปตามข้อบังคับนี้และตามที่ระบบกำหนด

กรณีที่สถาบันเห็นว่าการยื่นคำคัดค้านไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้นายทะเบียนแจ้งผ่านระบบให้ผู้คัดค้านดำเนินการให้ถูกต้องและครบถ้วน หากผู้คัดค้านไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาตามที่ระบบกำหนดให้ถือว่าผู้คัดค้านไม่ประสงค์จะเข้าร่วมในการระงับข้อพิพาทนั้น และให้สถาบันดำเนินการต่อไปตามที่ระบบกำหนด

ข้อ ๑๘ ถ้าผู้คัดค้านยื่นข้อเรียกร้องแย้งรวมเข้ามาในคำคัดค้าน ให้นายทะเบียนดำเนินการในส่วนข้อเรียกร้องแย้งเช่นเดียวกันกับคำเรียกร้อง โดยให้ถือว่าผู้เรียกร้องเป็นผู้คัดค้านในข้อเรียกร้องแย้งนั้น ทั้งนี้ ระบบอาจกำหนดให้ดำเนินการต่อข้อเรียกร้องแย้งรวมกันเป็นคดีเดียว หรือแยกออกเป็นอีกคดีหนึ่ง หรือให้คู่พิพาทไปดำเนินคดีในระบบปกติก็ได้

ข้อ ๑๙ การเริ่มต้นคดี ขั้นตอน วิธีการ ระยะเวลา การตั้งและคัดค้าน ผู้ประนอมและคณะอนุญาโตตุลาการ รวมถึงการสิ้นสุดการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการระงับข้อพิพาททางออนไลน์ ให้เป็นไปตามที่ระบบกำหนด

ข้อ ๒๐ เมื่อได้รับการตั้งแล้ว ผู้ประนอมและคณะอนุญาโตตุลาการต้องเปิดเผยข้อเท็จจริง ซึ่งอาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลาง และความเป็นอิสระของตนให้คู่พิพาททราบโดยทันที ตามวิธีการที่ระบบกำหนด

หากปรากฏข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่งขึ้นภายหลังได้รับการตั้ง ผู้ประนอมและคณะอนุญาโตตุลาการ ต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเช่นว่านั้นให้คู่พิพาททราบทันทีตามวิธีการที่ระบบกำหนด

ข้อ ๒๑ เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางและความเป็นอิสระของผู้ประนอมและคณะอนุญาโตตุลาการ คู่พิพาทอาจคัดค้านผู้ประนอมและอนุญาโตตุลาการได้ตามวิธีการที่ระบบกำหนด

ถ้าคู่พิพาทอีกฝ่ายหรือนายทะเบียนเห็นด้วยกับการคัดค้าน หรือผู้ประนอมหรือ คณะอนุญาโตตุลาการที่ถูกคัดค้านถอนตัว ให้มีการตั้งผู้ประนอมและคณะอนุญาโตตุลาการคนใหม่ แทนตามวิธีการที่ระบบกำหนด

ข้อ ๒๒ ในการประนอมและการอนุญาตตุลาการ ให้ผู้ประนอมและคณะอนุญาตตุลาการ ดำเนินคดีไปตามหลักการประนอมข้อพิพาท และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ขึ้นำและไม่แสดงให้ คู่พิพาทสงสัยถึงความเป็นอิสระและความเป็นกลาง โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ที่ระบบกำหนด

ผู้ประนอม หรือคณะอนุญาตตุลาการอาจเรียกให้คู่พิพาทส่งพยานหลักฐานใด ๆ ตามที่ เห็นสมควรผ่านระบบก็ได้

ข้อ ๒๓ ในการดำเนินกระบวนการอนุญาตตุลาการ ให้คณะอนุญาตตุลาการพิจารณาวินิจฉัยคดี จากพยานเอกสารเท่านั้น หรือเมื่อเห็นสมควร คณะอนุญาตตุลาการอาจสืบพยานบุคคล ผู้เชี่ยวชาญ หรือฟังคำแถลงด้วยวาจา หรือคำแถลงเป็นหนังสืออย่างใด ๆ อันเกี่ยวกับประเด็นแห่งคดีหรือขอบเขต อำนาจของคณะอนุญาตตุลาการผ่านระบบก็ได้

การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอนุญาตตุลาการให้ดำเนินการผ่านระบบเท่านั้น เว้นแต่กรณี มีเหตุสุดวิสัย หรือมีพฤติการณ์สมควรอย่างอื่น

ข้อ ๒๔ หากคู่พิพาทตกลงระงับข้อพิพาทได้ก่อนที่คณะอนุญาตตุลาการจะมีคำชี้ขาด คณะอนุญาตตุลาการอาจมีคำสั่งให้ยุติกระบวนการพิจารณา หรืออาจทำคำชี้ขาดตามยอมก็ได้ตามขั้นตอน และวิธีการที่ระบบกำหนด

ข้อ ๒๕ เว้นแต่ระบบจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ห้ามมิให้ผู้ประนอมทำหน้าที่เป็นอนุญาตตุลาการ ตัวแทน หรือผู้ให้คำปรึกษาในกระบวนการอนุญาตตุลาการ หรือกระบวนการทางศาล ซึ่งพิจารณา ข้อพิพาทที่ตนเป็นผู้ประนอม

หมวด ๓

ค่าธรรมเนียม

ข้อ ๒๖ ค่าธรรมเนียมการระงับข้อพิพาทผ่านระบบ ให้เรียกเก็บในอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) การเจรจาต่อรอง ไม่เกินข้อพิพาทละ ๕,๐๐๐ บาท

(๒) การประนอมข้อพิพาท ไม่เกินข้อพิพาทละ ๒๐,๐๐๐ บาท

(๓) การอนุญาตตุลาการ ไม่เกินข้อพิพาทละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

ส่วนบรรดาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จะเรียกเก็บจากคู่พิพาท ให้เรียกเก็บตามที่สถาบันกำหนด

หมวด ๔

การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๒๗ หน่วยงานตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ อาจดำเนินการ ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทผ่านระบบนี้ได้

ข้อ ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการใช้ระบบเพื่อการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ในข้อบังคับนี้

- (๑) การประนอมข้อพิพาท ให้หมายรวมถึง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
- (๒) คู่พิพาท ให้หมายรวมถึง คู่กรณี
- (๓) ผู้ประนอม ให้หมายรวมถึง ผู้ไกล่เกลี่ย

ข้อ ๒๙ ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายทั้งปวงที่จะเรียกเก็บจากคู่พิพาทที่ได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒ ผ่านทางระบบ

หมวด ๕

การรักษาความลับ

ข้อ ๓๐ ผู้ประนอมและคณะอนุญาโตตุลาการไม่ผู้กมัตที่จะต้องทำค่าแกลงใด ๆ เกี่ยวกับกระบวนการประนอมข้อพิพาทและกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่กระทำภายใต้ข้อบังคับนี้ เว้นแต่จะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

คู่พิพาทจะต้องไม่อ้างถึงนายทะเบียน เจ้าหน้าที่ พนักงาน ลูกจ้าง ตัวแทน หรือบุคคลใดก็ตามที่แต่งตั้งโดยสถาบัน รวมถึงผู้ประนอมและคณะอนุญาโตตุลาการเป็นพยานในกระบวนการทางกฎหมายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกัคดีที่กระทำภายใต้ข้อบังคับนี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย

ข้อ ๓๑ คู่พิพาท ผู้ประนอม และคณะอนุญาโตตุลาการ มีหน้าที่ต้องรักษาความลับ และจะเปิดเผยต่อบุคคลภายนอก ซึ่งข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาต่อรอง การประนอมข้อพิพาท การอนุญาโตตุลาการ สัญญาประนีประนอมยอมความ และคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ได้ เว้นแต่เป็นการกระทำ ดังต่อไปนี้

(๑) เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามสัญญาประนีประนอมยอมความ หรือข้อตกลงระงับข้อพิพาทตามพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒

(๒) เพื่อยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาด หรือเพิกถอนคำชี้ขาดต่อศาล

(๓) เพื่อปฏิบัติตามคำสั่ง หรือหมายเรียกของศาลที่มีเขตอำนาจ

(๔) เพื่อบังคับการให้เป็นไปตามสิทธิทางกฎหมาย

(๕) เพื่อปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายของประเทศซึ่งคู่พิพาทนั้นมีถิ่นที่อยู่ โดยกฎหมายนั้นบังคับให้คู่พิพาทเปิดเผยข้อมูล

(๖) เพื่อปฏิบัติตามคำขอ หรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลกิจการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

(๗) เพื่อปฏิบัติตามคำสั่งของคณะอนุญาโตตุลาการตามคำขอของคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งได้แจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้ว

ข้อ ๓๒ บรรดาข้อเท็จจริง คำเรียกร้อง คำคัดค้าน คำเรียกร้องแย้ง คำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้ง คำคู่ความ แนวทางที่เสนอเพื่อระงับข้อพิพาท พยานหลักฐาน ตลอดจนเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเจรจาต่อรอง กระบวนการประนอมข้อพิพาท และกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่ได้ทำขึ้นภายใต้ข้อบังคับนี้ ให้เก็บรักษาไว้ในระบบเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๕ ปี นับแต่วันที่กระบวนการระงับข้อพิพาทสิ้นสุดลง เว้นแต่สัญญาประนีประนอมยอมความ ข้อตกลงระงับข้อพิพาท และคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้เก็บรักษาไว้ในระบบเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๑๐ ปี นับแต่วันที่กระบวนการระงับข้อพิพาทสิ้นสุดลง

หมวด ๖

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๓๓ นายทะเบียน เจ้าหน้าที่ พนักงาน ลูกจ้าง ตัวแทน หรือบุคคลใดก็ตามที่แต่งตั้งโดยสถาบัน รวมถึง ผู้ประนอม และคณะอนุญาโตตุลาการ ไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งต่อบุคคลใด ๆ ในการกระทำ หรือละเว้นไม่กระทำการ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการระงับข้อพิพาทที่ได้ดำเนินการภายใต้ข้อบังคับนี้โดยชอบ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ศาสตราจารย์พิเศษวิศิษฏ์ วิศิษฏ์สรอรรถ

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ประธานกรรมการสถาบันอนุญาโตตุลาการ